

Κλαδέματα καρποφορίας Αμπέλου

Εργαστήριο Αμπελουργίας

Τμήμα Γεωπονίας

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Δημήτριος Γ. Τσιλιάνος

Λανθάνοντες οφθαλμοί

Οι λανθάνοντες οφθαλμοί:

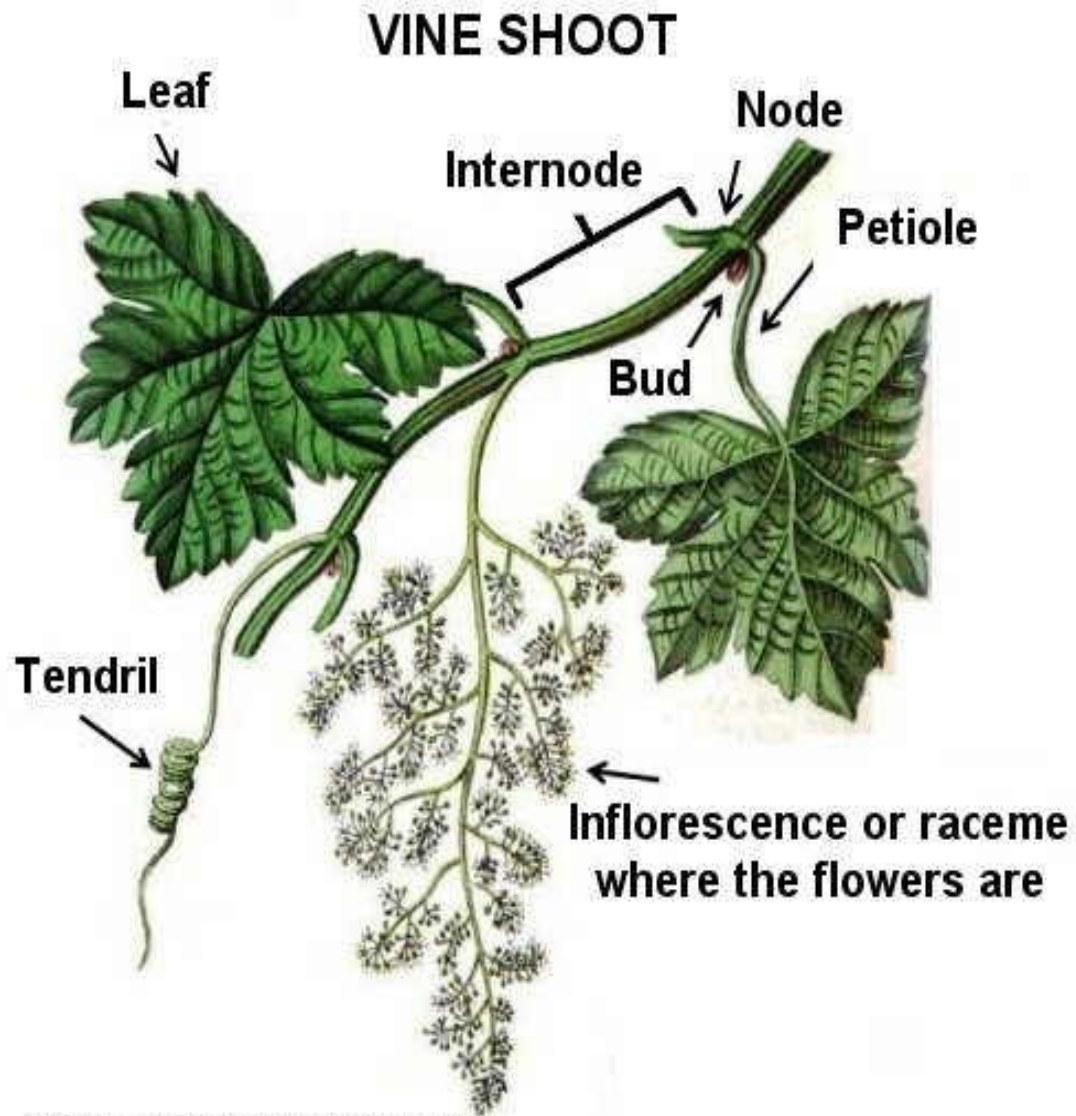
α) βρίσκονται στη μασχάλη του φύλλου δηλ. μεταξύ του μίσχου του φύλλου και βλαστού,

β) δεν εκπτύσσονται τον ίδιο χρόνο του σχηματισμού τους αλλά τον επόμενο,

γ) όταν εκπτύσσονται, δίνουν βλαστό ο οποίος δεν φέρει πάντοτε σταφυλή.

Έκπτυξη λανθάνοντα οφθαλμού (αριστερά) και εν συνεχεία νεαρός βλαστός (δεξιά).

Σε τρέχουσα βλάστηση, οι λανθάνοντες οφθαλμοί αρχικά είναι μικρότεροι σε μέγεθος σε σύγκριση με τους ταχυφυείς.

Μεσοκάρδιος βλαστός

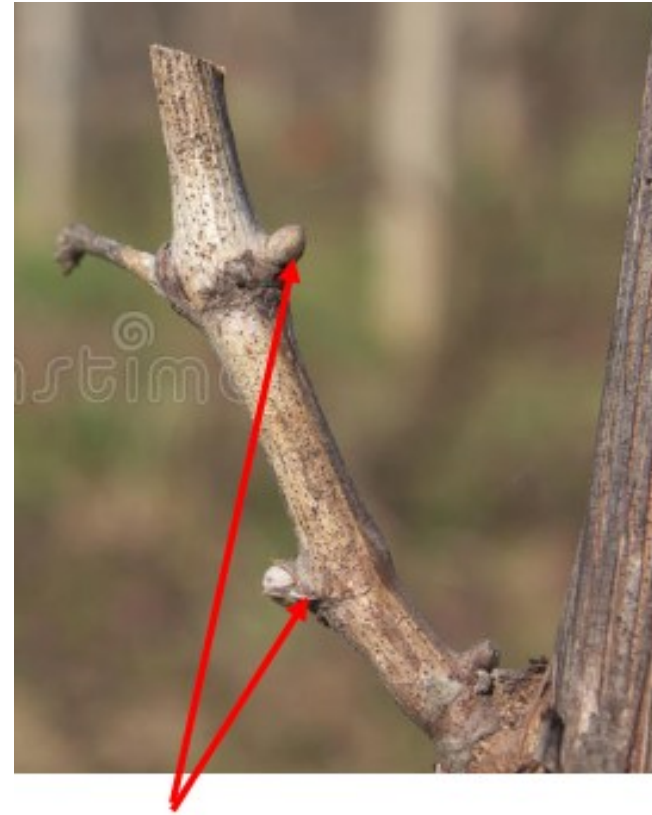
Έκπτυξη ταχυφυούς οφθαλμού.

Κύριος οφθαλμός

Αντικαταστάτες οφθαλμοί

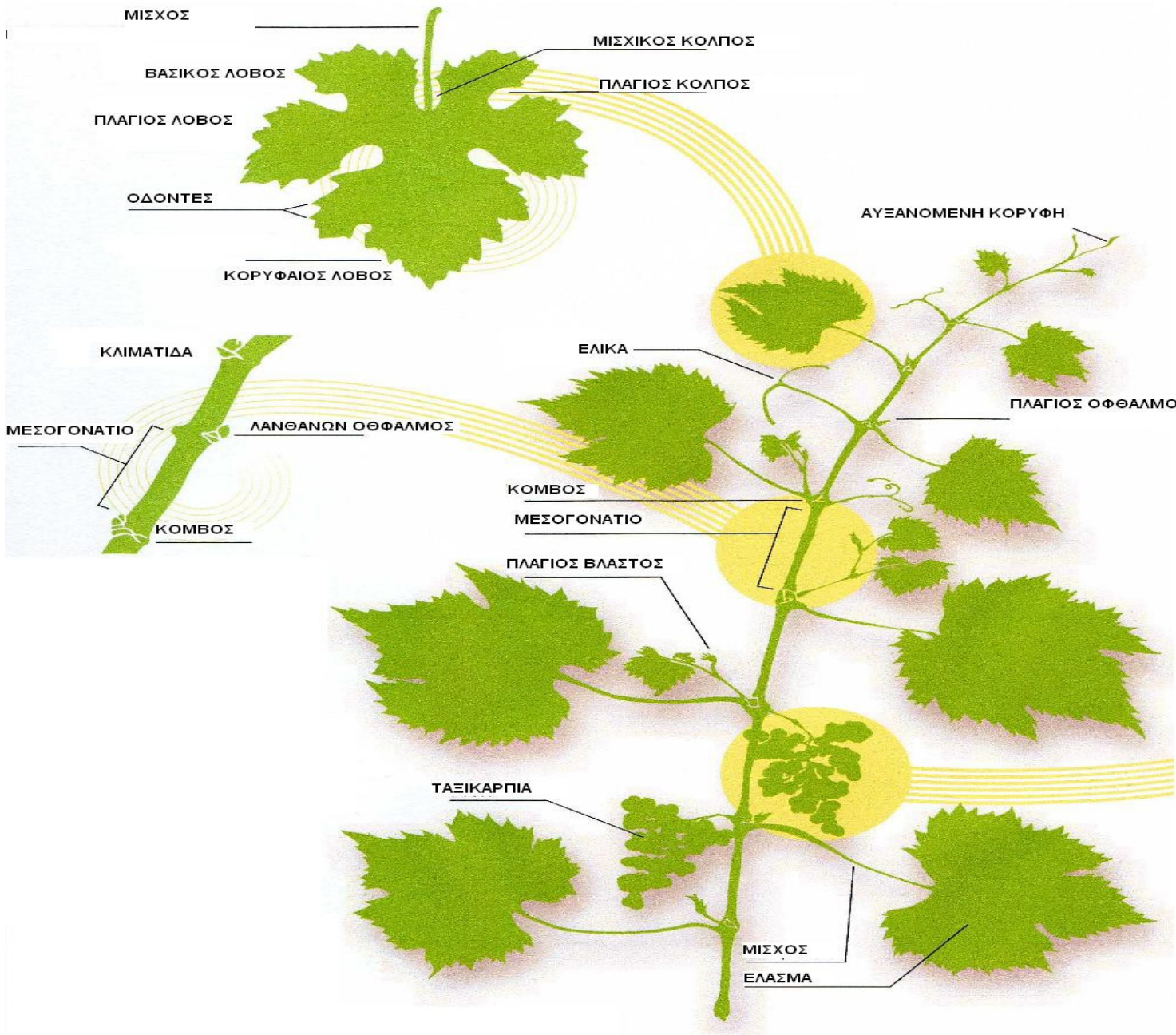

Τομή σε λανθάνοντα οφθαλμό

Λανθάνοντες οφθαλμοί σε κληματίδα

Σε τομή λανθάνοντος οφθαλμού, το Φθινόπωρο του ίδιου έτους από το σχηματισμό του, διακρίνουμε τρεις οφθαλμούς : **α)** ο μεγαλύτερος (κύριος οφθαλμός) βρίσκεται στο κέντρο, ενώ **β)** πάνω και κάτω από τον κύριο οφθαλμό υπάρχουν 2 μικρότεροι (δευτερεύοντες ή αντικαταστάτες) οφθαλμοί.

Οι καταβολές σταφυλών σχηματίζονται όταν οι βλαστοί έχουν μήκος περίπου 50 εκ.

Η διαφοροποίηση των λανθανόντων οφθαλμών ξεκινά από τη βάση του βλαστού και συνεχίζεται σταδιακά προς την κορυφή του.

Η γονιμότητα των λανθανόντων οφθαλμών εξαρτάται κατά σειρά σπουδαιότητας από:

- την θρεπτική κατάσταση του πρέμνου,
- την θέση τους στην κληματίδα (γενικά η γονιμότητα των οφθαλμών αυξάνει από τη βάση προς το μέσο και στη συνέχεια μειώνεται)
- την ποικιλία, π.χ. στη Σουλτανίνα ο 1^{ος} , ο 2^{ος} και πολλές φορές ο 3^{ος} οφθαλμός παρουσιάζουν πολύ μικρή γονιμότητα.

Εάν σε ταχυφυείς οφθαλμούς έχουμε την ύπαρξη σταφυλών (δηλ. γονιμότητα), αυτό αποτελεί χαρακτήρα της ποικιλίας. Ποικιλίες που φέρουν παραγωγή σε μεσοκάρδιους βλαστούς π.χ. είναι η Ugni blanc .

Χειμερινά κλαδέματα

Στα χειμερινά κλαδέματα κατατάσσονται το *κλάδεμα μόρφωσης σχήματος* και το *κλάδεμα καρποφορίας*.

Ονομάζονται χειμερινά διότι υλοποιούνται τον Χειμώνα, συνήθως από Δεκέμβριο έως και Φεβρουάριο άλλως μέχρι και τον Μάρτιο στις πιο ψυχρές περιοχές της Ελλάδος.

Τα χειμερινά κλαδέματα πραγματοποιούνται στα ξυλοποιημένα μέρη του πρέμνου.

Συνήθως πριν το κλάδεμα καρποφορίας πραγματοποιείται ένα προπαρασκευαστικό κλάδεμα το οποίο ονομάζουμε **κλαδοκάθαρο**, κατά το οποίο εξαιρούμε όλες τις κληματίδες που δεν πρόκειται να αποτελέσουν παραγωγικές μονάδες κατά το κλάδεμα καρποφορίας.

Τα οφέλη του κλαδοκάθαρα είναι:

α) η *διευκόλυνση των εργασιών* στον αμπελώνα,

β) ο *καταμερισμός των εργασιών*

και γ) η *διευκόλυνση του κλαδέματος καρποφορίας*.

Το κλάδεμα καρποφορίας έχει σκοπό:

α) να προσδιορίσουμε όσο δυνατόν το φορτίο (δηλ. την παραγωγή)
και να ενθαρρύνουμε το πρέμνο για σταθερή παραγωγή,

β) να ισορροπήσει τη βλάστηση με τη καρποφορία σε
συνδυασμό με την ηλικία και την ευρωστία του πρέμνου,

γ) να βελτιώσει την ποιότητα των σταφυλιών

και δ) να διατηρήσει το σχήμα του πρέμνου.

Κλάδεμα καρποφορίας

Το κλάδεμα καρποφορίας στην άμπελο διακρίνεται σε:

- ❖ βραχύ (κοντό), όπου η παραγωγική μονάδα ονομάζεται κεφαλή
- ❖ μακρό (μακρύ), όπου η παραγωγική μονάδα ονομάζεται αμολυτή
- ❖ μικτό, στο οποίο διακρίνουμε κεφαλή και αμολυτή αλλά η παραγωγική μονάδα είναι η αμολυτή.

Η επιλογή των κληματίδων, που θα χρησιμοποιηθούν για παραγωγικές μονάδες, γίνεται βάση των παρακάτω κριτηρίων κατά σειρά σπουδαιότητας:

α) **καλής υγιεινής** (όχι τραύματα από χαλάζι παγετό, εχθρούς και ασθένειες),

β) **καλής ξυλοποίησης** (χρώμα χαρακτηριστικό της ποικιλίας, αντίσταση στη συστροφή),

γ) **κανονικής ζωηρότητας** (κανονικό μήκος, πάχος και μεσογονάτιου διαστήματος),

δ) **θέσης και κατεύθυνσης** αυτών, ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση του σχήματος, η ισορροπία φορτίου-βλάστησης και η καλή διευθέτηση του φυλλώματος

και ε) της ύπαρξης, πρακτικά, **ίδιας περίπου απόστασης από το έδαφος** των καρποφόρων μονάδων.

**Βραχύ κλάδεμα
καρποφορίας στους
2 οφθαλμούς.**

Αφαιρείται η ανώτερη
κληματίδα και διατηρείται
η κατώτερη.

Η κατώτερη κληματίδα
κλαδεύεται στους
2 οφθαλμούς.

Βραχύ κλάδεμα καρποφορίας στους 2 λανθάνοντες οφθαλμούς.

Βραχύ κλάδεμα καρποφορίας στους 2 λανθάνοντες οφθαλμούς.

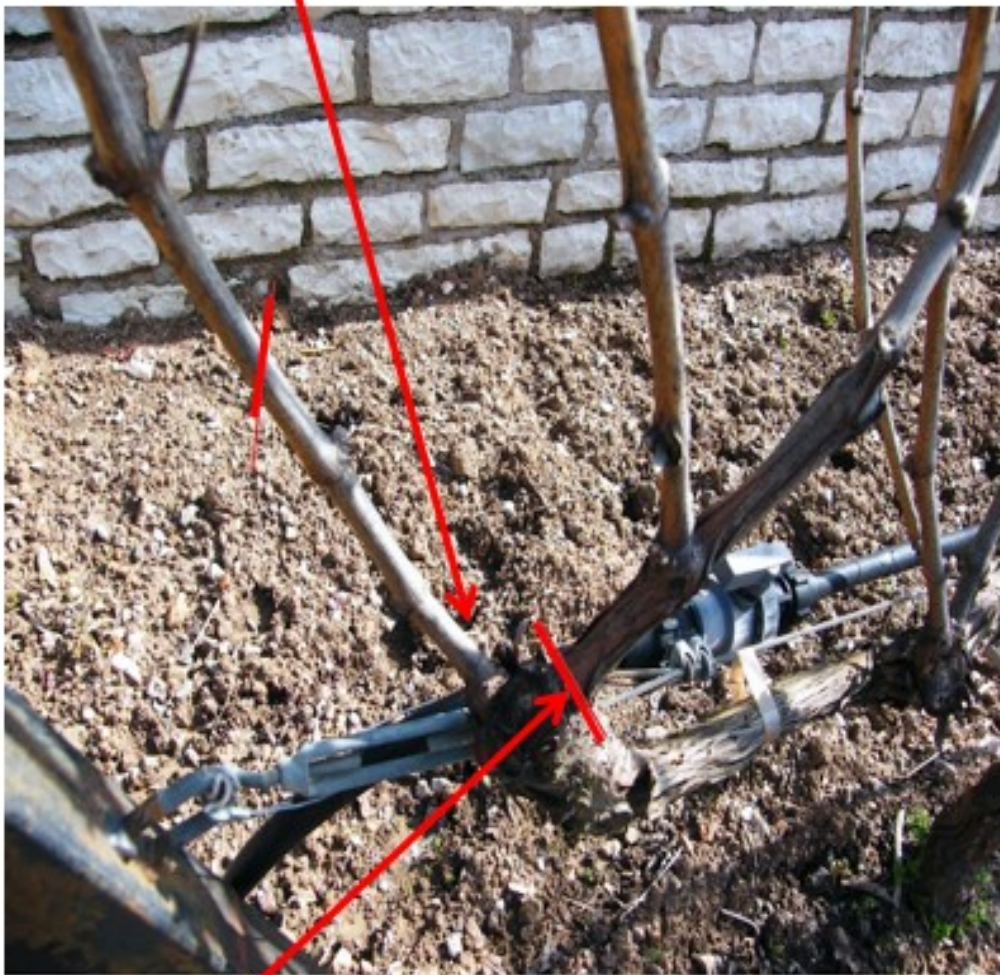

Μακρό κλάδεμα καρποφορίας στους 5 - 6 λανθάνοντες οφθαλμούς.

Μικτό κλάδεμα καρποφορίας.

Κληματίδα στη βάση της κεφαλής

Δημιουργία νέας κεφαλής

Εξαίρεση(αφαίρεση) κεφαλής από τη βάση της

Αντικατάσταση κεφαλής.